

at Præsten altid er Formand og har Ledelsen af Kommissionens Arbejde, thi hvor han ikke er en Mand med Interesse for Skolevæsen og Kærlighed til Skolens Arbejde, kan han derved blive en Hindring for Kommissionens heldige Virksomhed.

Et Flertal af Udvalget foreslaar derfor at gaa til en udvidet Skolekommission, valgt af Kommunens Beboere efter nærmere fastsatte Regler. Præsten er altid Medlem, men Kommissionen vælger selv sin Formand. En saadan Kommission vil uden Tvivl blive valgt alene med Skolehensyn for Dje, og dens Indflydelse paa Skolens Arbejde vil blive velsignelsesrig. Den vil raadføre sig med Læreren om de bedste Læremaader og Læremidler, den vil varetage Skolens Tærv i enhver Henseende og hjælpe Læreren over mange Banfeligheder, som han nu ikke ja let kan magte. Tillige vil den vække Befolkningens Interesse for Skolen, fremhjelpe Skolegangen og opmuntre Hjemmene til at sende Børnene vel forberedte til Skolen.

Skolekommissionens Virksomhedsomraade har Flertallet nærmere bestrevet i sine Forslag, hvoraf det vil ses, at Kommunalbestyrelsen som hidtil fuldt ud beholder den bevilgende Myndighed, medens derimod Indstillingsretten ved Besættelsen af Lærere meder henlægges til Kommissionen, saaledes som det nærmere er fastsat i den ny Affattelse af § 9, hvilken Paragraf i Lovforslagets Affattelse Flertallet ikke har kunnet tiltræde.

Det ny Mulktssystem, som hele Udvalget foreslaar, henlægges ligeledes under Skolekommissionens Omraade, og herved tilsigter man ikke alene at befri Kommunalbestyrelsen for et af dets nuværende mest ubehagelige Gverb, men mener tillige at have fundet en heldigere og forsvarligere Ordning end det forældede Dagmulktssystem efter Anordningen af 1814.

Flertallet haaber ved disse Forslag at give Folkeskolen større Tiltrækningskraft for Befolkningen, og for i endnu højere Grad at naa herhen til foreslaar det at indsætte i Lovforslaget nogle Bestemmelser om Skolepenge og om den private Skole, thi herved tilsigtes ikke alene at give en Paastønnelse

til de saakaldte „Fristoler“ for den heldige Indflydelse, som de navnlig i den sidste Menneftaalder have haft paa Folkeskolen, men tillige at stille denne saaledes, at den mere end hidtil kan staa som et Tilbud og ikke som et Paabud. Paabudet gælder Undervisningspligten og ikke Skolen, saaledes som det i Virkeligheden hidtil har været Tilfældet navnlig over for den fattige Mand. Ganste vist kan enhver ogsaa nu lade sine Børn undervise i en privat Skole, men da det offentlige ikke har nogen Pligt til at støtte saadanne, vil denne Frihed som oftest kun staa paa Papiret for de fattiges Bedkommende, da disse ikke have de nødvendige Midler til at benytte sig deraf. Men ved de her foreslaaede Skolepenge og ved den Støtte, som direkte kan tilstaaes Læreren ved den private Skole, lettes Vilkaarene betydelig for den fattige i denne Henseende, saa at det mere end hidtil bliver et Valg ogsaa for ham, i hvilken Skole han vil lade sit Barn søge Undervisning.

Skolepengene skulle udredes af Kommunekassen, medens Statskassen skal udrede det direkte Tilskud til Lærerne, og ved denne Foranstaltning mener man at have truffet det rette, da den private Skole i de allerfleste Tilfælde skaaner Kommunen for yderligere Bidrag til Bygninger, Lærerkraft og Læremidler til den offentlige Skole, og Statskassen skaanes for Lønningstillæg. Naar Flertallet tillige foreslaar at indføre Skolepengeystemet, om end i en noget tillempet Form, ogsaa for den offentlige Skoles Bedkommende, saa er Hensigten dermed den baade at give Læreren den Spore, som dette System indeholder, og desuden at høde noget paa den Ulempe, som det er for en Kommune, naar den ved en Skole er saa uheldig at have en mindre dygtig Lærer, som Beboerne tage deres Børn fra for at sætte dem i en privat Skole.

At Skolepengeystemet ikke fuldt ud søges gennemført for den offentlige Skoles Bedkommende begrundes derved, at Lærerne ellers let fristes til at modarbejde Forbedringer af Skoleforholdene ved Udvidelse af Antallet af Klasser eller ved Dpretelsen af en Forstole eller lignende, da saadanne For-